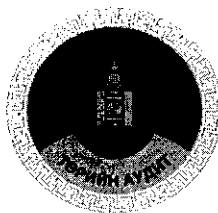

УВС АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: УВА-2023/53/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Улаангом хот
2023 он

Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар,
Дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Батсуурь
Утас: 70453317, Цахим хаяг: BatsuuriM@audit.gov.mn
Аудитын менежер: М.Бат-Амгалан
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Bat-Amgalanm@audit.gov.mn
Аудитор: Р.Аюуш
Утас: 70453799, Цахим хаяг: Ayushr@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	9
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	9
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	9
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	10
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	10
4. Аудитын тайлан	12
4.1 Ерөнхий зүйл	12
4.2 Материаллаг байдал.....	13
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	13
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	14
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. Аудитын илрүүлэлт	15
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТШЗ	Төсвийн шүүд захирагч
НА	Нийцлийн аудит

СТАНДАРТ ХЭМЖИЛ ЗҮЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Г.УУГАНБАЯР
ТАНАА

**УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

213400, Увс аймаг, Улаангом сум,
Ө.Бадрахын гудамж
Утас: 70-45-33-17. Факс: (976)70-45-33-17.
E-mail: uvs@audit.gov.mn

2023.02.14 № УВА-2023/53/НА-СТА-ТМЗ
танай _____ -ны № _____ -т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Монгол Улсын Засгийн газрын 2022 оны 11 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 417 дугаар тогтоолоор Засгийн газрын тохируулагч агентлаг-Мэргэжлийн хяналтын ерөнхий газрыг 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болгон татан буулгасантай холбоотойгоор Увс аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн А/103 дугаар тушаалаар Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс Мэргэжлийн хяналтын газрын байранд шилжин орсон байна. Мэргэжлийн хяналтын газрын үндсэн хөрөнгө, бараа материалыг Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газраас шийдвэр гараагүй тул Стандарт хэмжил зүйн газарт бараа материал, хөрөнгийг картаар хүлээлгэн өгч 2022 оны санхүүгийн тайланд тусгаагүй байна.

Аудитын гол асуудал

АДБОУС 2701.8-д тодорхойлсон тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад үлэмж нөлөө үзүүлэх ажил гүйлгээ байхгүй болно.

0209560241

Бусад асуудлын хэсэг

Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь 2015 оноос лабораторийн зориулалтай конторын барилга бариулахаар холбогдох газруудад хүсэлт хүргүүлснээр 2021 онд Улаангом сумын 5 дугаар багт конторын барилга барих газар шийдвэрлүүлэн тухайн газарт Топ Гео Техник ХХК-аар геологийн судалгаа хийлгэн “Түшээ” ХХК-тай 2021 оны 08 дугаар сарын 24-ний өдөр 28,200.0 мянган төгрөгийн зураг төсөл боловсруулах аж ахуйн гэрээ байгуулан 2021 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдөр хүлээлгэн өгөхөөр тусгасан байна. Тайлант онд Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс 2022 оны 9 дүгээр сарын 09-ний өдөр зураг төсвийн урьдчилгаа 5,000.0 мянган төгрөгийг “Түшээ” ХХК руу шилжүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй. Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

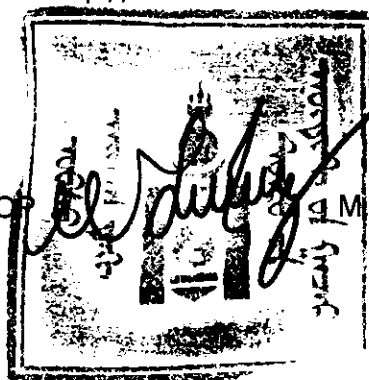
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

М. БАТСУУРЬ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1. Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	8,143,963.00	10,514,000.00
33	АВЛАГА	00.00	117,700.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,243,682.00	00.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	707,690.00	117,700.00
335	Бусад авлага	246,891.00	00.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	5,000,000.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	246,891.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	5,945,700.00	5,396,300.00
354	Хангамжийн материал	5,945,700.00	5,396,300.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,749,400.00	611,000.00
35420	Аж ахуйн материал	2,896,300.00	2,996,300.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	500,000.00	500,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	800,000.00	1,289,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	123,166,524.18	127,862,815.25
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	123,166,524.18	127,862,815.25
391	Газар	00.00	00.00
392	Биет хөрөнгө	95,886,524.18	100,582,815.25
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	111,571,571.00	121,967,795.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,324,724.30)	(27,120,017.19.00)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	9,926,450.00	9,046,400.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,286,772.52)	(3,311,362.56)
39301	Програм хангамж	385,000.00	385,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(385,000.00)	(385,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	27,280,000.00	27,280,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	131,310,487.18	138,376,815.25
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	32,500.00	00.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	32,500.00	00.00
4136	Бусад өглөг	32,500.00	00.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	32,500.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	131,277,987.18	138,376,815.25
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	131,277,987.18	138,376,815.25
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	109,019,739.50	109,019,739.50
51101	Өмч: - төрийн	109,019,739.50	109,019,739.50
512	Хуримтлагдсан үр дүн	13,392,760.73	15,491,588.83
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	13,392,760.73	13,392,760.73
51220	Тайланг үеийн үр дүн	00.00	7,098,828.07
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	8,865,486.95	8,865,486.95
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	131,310,487.18	138,376,815.25

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	316,247,830.00	261,959,189.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	38,446,650.00	114,524,659.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	38,446,650.00	114,524,659.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	36,774,250.00	97,357,399.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	36,774,250.00	97,357,399.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		17,167,260.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	277,801,180.00	147,434,530.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	269,018,600.00	143,511,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	269,018,600.00	143,511,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	8,782,580.00	3,922,730.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,782,580.00	3,922,730.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	261,272,153.84	254,860,360.93
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	261,272,153.84	254,860,360.93
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	197,822,242.84	214,016,770.40
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	137265077.00	138067885.28
210101	Үндсэн цалин	108,585,004.00	104992154.78
210102	Нэмэгдэл	24,971,518.00	18,260,182.61
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,708,555.00	11,674,999.89
210104	Урамшуулал		3,140,548.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,044,673.00	16,954,886.19
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,869,260.09	11,655,387.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,330,456.37	1,338,323.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,064,359.67	1,101,331.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	238,421.63	259,985.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,542,175.24	2,599,858.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,093,756.00	9,262,800.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	407,117.00	619,600.00
210302	Түлш, халаалт	7,839,440.00	7,853,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	847,199.00	789,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,914,815.00	12,915,200.00
210401	Бичиг хэрэг	2,784,695.00	3,474,380.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,197,540.00	6,155,040.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,282,780.00	2,100,820.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	181,800.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,468,000.00	1,184,960.00
2105	Нормативт зардал	1,620,000.00	1,400,200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,620,000.00	1,400,200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,815,000.00	1,735,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	175,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	840,000.00	616,000.00
210604	Урсгал засвар	800,000.00	1,119,400.00
2107	Томилолт, зочны зардал	6,019,000.00	8,661,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,019,000.00	8,661,500.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,433,746.36	2,983,200.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	96,000.00	96,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	456,000.00	470,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	355,500.00	391,100.00
210807	Газрын төлбөр	1,101,246.36	798,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	425,000.00	1,227,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,616,175.48	27,035,698.93
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,750,047.00	6,516,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,564,850.00	3,170,730.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	7,301,278.48	17,348,968.93
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	63,449,911.00	19,843,590.53
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	61,237,492.00	2,400,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	57,737,500.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,499,992.00	2,400,000.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,212,419.00	17,443,590.53
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>54,975,676.16</u>	<u>7,098,828.07</u>
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	11,851.94	
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	11,851.94	
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>54,963,824.22</u>	<u>7,098,828.07</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	315769680.00	245,750,810.00
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	315769680.00	245,750,810.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	36912100.00	98,316,280.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	269,018,600.00	147,434,530.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	269,018,600.00	143,511,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	9,838,980.00	3,922,730.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,838,980.00	3,922,730.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	315,769,680.00	240,750,809.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	315,769,680.00	240,750,809.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	252,319,769.00	199,907,219.47
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	136434076.00	138,067,885.28
210101	Үндсэн цалин	101,561,558.00	104,992,154.78
210102	Нэмэгдэл	31,163,963.00	18,260,182.61
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	3,708,555.00	11,674,999.89
210104	Урамшуулал		3,140,548.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	18,028,000.00	16,644,704.19
210201	Тэтгэврийн даатгал	12,686,399.89	11,375,877.31
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,335,400.11	1,338,323.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,068,300.09	1,070,657.17
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	267,099.89	259,985.57
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,670,800.02	2,599,858.17
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9093756.00	9,262,800.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	407,117.00	619600.00
210302	Түлш, халаалт	7,839,440.00	7,853,700.00
210303	Цэвэр, бохир ус	847,199.00	789,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10484670.00	10,663,700.00
210401	Бичиг хэрэг	2,192,550.00	2,123,880.00
210402	Тээвэр, шатахуун	5,197,540.00	5,254,040.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,282,780.00	2,100,820.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	181,800.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,630,000.00	1,184,960.00
2105	Нормативт зардал	1620000.00	1540200.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1620000.00	1540200.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	62,322,300.00	1,735,400.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	55,000,000.00	
210602	Тавилга	5,882,300.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	640,000.00	616,000.00
210604	Урсгал засвар	800,000.00	1,119,400.00
2107	Томиллолт, зочны зардал	6,920,000.00	8,661,500.00
210702	Дотоод албан томиллолт	6,920,000.00	8,661,500.00

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,102,070.00	3,414,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	96,000.00	96,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	456,000.00	470,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	355,500.00	331,100.00
210807	Газрын төлбөр	1,769,570.00	798,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	425,000.00	1,718,500.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,314,897.00	9,916,730.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,750,047.00	6,516,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,564,850.00	3,400,730.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	63,449,911.00	19,843,590.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	61,237,492.00	2,400,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	57,737,500.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,499,992.00	2,400,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	2,212,419.00	17,443,590.53
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,212,419.00	17,443,590.53
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	0.00	5,000,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	0.00	5,000,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	0.00	5,000,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	0.00	5,000,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Бусад	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	109,019,739.50	324,828.62	-70,693,390.24		38,651,177.88
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	109,019,739.50	324,828.62	-70,693,390.24		38,651,177.88
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
C07	Тайлант үеийн үр дүн			29,324,313.21		29,324,313.21
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	109,019,739.50	8,865,486.95	13,392,760.73		131,277,987.18
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	109,019,739.50	8,865,486.95	13,392,760.73		131,277,987.18
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт					
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	109,019,739.50	8,865,486.95	13,392,760.73		131,277,987.18
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00		7,098,828.07		7,098,828.07
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	109,019,739.50	8,865,486.95	20,491,588.80		138,376,815.25

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөг/

ЭЗА	Үзүүлэлт	Тайлант оны		
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	203,150,600.00	202,384,489.50	766,110.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	203,150,600.00	202,384,489.50	766,110.53
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	203,150,600.00	202,384,489.47	766,110.53
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	138,070,000.00	138,067,885.28	2,114.72
210101	Үндсэн цалин	104,278,200.00	104,992,154.78	(713,954.78)
210102	Нэмэгдэл	27,968,000.00	18,260,182.61	9,707,817.39
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	4,620,000.00	11,674,999.89	(7,054,999.89)
210104	Урамшуулал	1,203,800.00	3,140,548.00	(1,936,748.00)
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	17,258,800.00	16,644,704.19	614,095.81
210201	Тэтгэврийн даатгал	11,736,000.00	11,375,877.31	360,122.69
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,380,700.00	133,8323.97	42,376.03
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,104,600.00	1,070,659.17	33,940.83
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	276,100.00	259,985.57	16,114.43
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,761,400.00	2,599,858.17	161,541.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	9,262,800.00	9,262,800.00	0.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	619,600.00	619,600.00	0.00
210302	Түлш, халаалт	7,853,700	7,853,700.00	0.00
210303	Цэвэр, бохир ус	789,500.00	789,500.00	0.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,663,700.00	10,663,700.00	0.00
210401	Бичиг хэрэг	2,177,000.00	2,123,880.00	53,120.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,790,000	5,254,040.00	(464,040.00)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,383,300.00	2,100,820.00	282,480.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	53,300.00	0.00	53,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,260,100.00	1,184,960.00	75,140.00
2105	Нормативт зардал	1,540,200.00	1,540,200.00	0.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,540,200.00	1,540,200.00	0.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,735,600.00	6,735,400.00	0.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	5,000,000.00	0.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	616,200.00	616,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	1,119,400.00	1,119,400.00	0.00
2107	Томилолт, зочны зардал	8,661,500.00	8,661,500.00	0.00
210702	Дотоод албан томилолт	8,661,500.00	8,661,500.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,564,000.00	3,414,300.00	149,700.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	96,000.00	96,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	470,700.00	470,700.00	0.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	106,500.00	0.00	106,500.00

210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	23,100.00	0.00	23,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	331,100.00	331,100.00	0.00
210807	Газрын төлбөр	798,100.00	798,000.00	0.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	20,000.00	0.00	20,000.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,718,500.00	1,718,500.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,394,000.00	7,394,000.00	0.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,516,000.00	6,516,000.00	0.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	878,000.00	878,000.00	0.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	203,150,600.00	202,384,489.50	766,110.50
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	143,511,800.00	143,511,800.00	0.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	143,511,800.00	143,511,800.00	0.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	59,638,800.00	58,872,689.50	766,110.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	59,638,800.00	58,872,689.50	766,110.50
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	13	13	0.00
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	7	7	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	0.00

Нэмэлт төсвийн гүйцэтгэл

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		3,922,730.00	-3,922,730.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		3,922,730.00	-3,922,730.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		2,522,730.00	-2,522,730.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		2,522,730.00	-2,522,730.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		2,522,730.00	-2,522,730.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,400,000.00	-1,400,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		1,400,000.00	-1,400,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		3,922,730.00	-3,922,730.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		3,922,730.00	-3,922,730.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		3,922,730.00	-3,922,730.00

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Увс аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь орон нутагтаа худалдаа үйлчилгээний тооцоо, хүн мал эмнэлгийн шинжилгээ, эмчилгээ, оношилгоо, байгаль орчны хамгаалал, улсыг батлан хамгаалах, аюулгүй байдлыг хангахад чиглэсэн бүхий л үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа хэмжүүр, хэмжих хэрэгслийг итгэмжлэлийн хүрээний тодорхойлолтын дагуу баталгаажуулалтад бүрэн хамруулах, хэмжлийн нэгдмэл байдлыг хангах, буруу хэмжлийн үр дагавраас эдийн засаг, нийгэм, хэрэглэгчийн эрх ашгийг хамгаалах, материаллаг баялгийг бодит хэрэглээ, зарцуулалтыг үнэн зөв, нарийн тооцож, хэмжихэд хэмжилзүйн ажил, үйлчилгээ үзүүлдэг байгууллага юм.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаа явуулж буй хууль эрх зүйн хувьд:

- ✓ Төсвийн тухай хууль, Стандарт хэмжил зүйн тухай хууль, Стандарчлал техникийн зохицуулалт тохирлын үнэлгээ итгэмжлэлийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, НББ-ийн тухай хууль, Төрийн албаны тухай хууль, Нийгмийн даатгал болон татварын тухай хууль, Хөдөлмөрийн дотоод журмыг байгууллагын үйл ажиллагаандаа өдөр тутам хэрэгжүүлэн мөрдөж ажилладаг.

Тайлант хугацаанд санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлтүүд орсон байна. Үүнд:

- ✓ Хөдөлмөрийн тухай хууль - Шинэчлэн найруулгыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.
- ✓ Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль -2022 оны 4 дүгээр сарын 29-ний өдөр батлагдсан.
- ✓ Төрийн албаны тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ны өдөр, 7 дугаар сарын 05-ны өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр нэмэлт өөрчлөлтүүд оруулсан байна.
- ✓ Төсвийн тухай хуульд 2022 оны 4 дүгээр сарын 22-ний өдөр, 7 дугаар сарын 01-ний өдөр, 8 дугаар сарын 29-ний өдөр, 11 дүгээр сарын 11-ний өдөр
- ✓ Засгийн газрын 2018 оны 12 дугаар сарын 19-ний өдрийн 382 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан "Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан хаагчид төрийн алба хаасан хугацааны нэмэгдэл олгох журам"
- ✓ Засгийн газрын 2019 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдрийн 276 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт
- ✓ Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 09-ний өдрийн 107 дугаар тогтоолын 7 дугаар хавсралт
- ✓ Сангийн сайдын 2022 оны 6 дугаар сарын 02-ны өдрийн 120 дугаар "Албан томилолтын зардлын тариф шинэчлэн батлах тухай" тушаалд тус тус нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 7,066.3 мянган төгрөгөөр буюу 5.4 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0.00	0.00	0.00
Авлага	2,198.3	5,117.7	2,919.4
Бараа материал	5,945.7	5,396.3	-549.4
Үндсэн хөрөнгө	123,166.5	127,862.8	4,696.3
Нийт хөрөнгө	131,310.4	138,376.8	7,066.3
Өр төлбөр	32.5	0.00	-32.5
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	131,277.9	138,376.8	7,098.9
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	131,310.4	138,376.8	7,066.3

Авлага дансны үлдэгдэл 5,117.7 мянган төгрөг болж 2,919.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс 2022 оны 9 дүгээр сарын 09-ний өдөр зураг төсвийн урьдчилгаа 5,000.0 мянган төгрөгийг “Түшээ” ХХК руу шилжүүлснийг санхүүгийн тайланд авлага бүртгэсэн, 117.0 мянган төгрөг нь хувь хүнээс авах авлага байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 5,396.3 мянган төгрөг болж 549.4 мянган төгрөгөөр буурсан нь бусад хангамжийн материалыг зарцуулснаас шалтгаалжээ. Бараа материалын дансны үлдэгдэлд худалдаж авсан ашиглалтгүй бараа материал байхгүй болно.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 127,862.8 мянган төгрөг болж 4,696.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Энэ нь 5,000.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэж, балансас балансд 17,045.3 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг шилжүүлж авсантай холбоотой байна.

Тайлант онд өр төлбөр үүсээгүй байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 138,376.8 мянган төгрөг болж 7,098.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн тайлант үеийн үндсэн хөрөнгө нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 339,632.1 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас 115,252.2 мянган төгрөгөөр бууруулж 184,379.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 40,000.0 мянган төгрөгийн үйл ажиллагааны орлогоос, нийт 224,379.9 мянган төгрөгөөр санхүүжүүлэхээр баталсан байна. 2022 оны төсвийн төслийг 115,252.2 мянган төгрөгөөр бууруулан Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль батлагдсантай холбоотойгоор баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсөвт тодотголоор 17,448.1 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 143,511.8 мянган төгрөгийн улсын төсвөөс, 98,316.2 мянган төгрөгийн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр баталсан байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 143,511.8 мянга, үйл ажиллагааны орлогоос 98,316.2 төгрөг нийт 241,828.0 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосон байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 202,384.5 мянган төгрөг буюу 99.6 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлын төсвийг 766.1 мянган төгрөг дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Гүйцэтгэлээр 98,316.2 мянган төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого бүрдүүлж, 39,443.5 мянган төгрөгийг улсын төсөвт төвлөрүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/					
д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	70407-Стандарт хэмжилзүй, 80101-Үндсэн үйл ажиллагааны зардал	203,150.6	202,384.5	766.1	99.6%
2	70407- Стандарт хэмжилзүй, 80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	1,000.0	1,000.0	0.00	100.0%

Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалын шимтгэл 614.0 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр зардалд 149.7 мянган төгрөгийн хэмнэлт гарсан нь авто машингүй учир машины татвар, оношилгооны зардал гараагүй байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь нэмэлт санхүүжилтийн дансаар төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт 3,922.7 мянган төгрөгийн

орлогыг зарцуулах эрх нээлгэн, хичээл үйлдвэрлэлийн зардалд 2,522.7 мянган төгрөг, нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардалд 1,400.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Хүснэгт 3. Төсөл хөтөлбөрийн арга хэмжээний хүрэх үр дүн, биелэлт

/мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр	Хэрэгжих хугацаа	Хүрэх үр дүн	Хэрэгжилтийн явц	Зарцуулах төсөв	Зарцуулсан
1	70407-Стандарт хэмжилзүй 80802-Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж	2022 он	100%	100%	3,922.7	3,922.7

3.5.4 Төсөл хөтөлбөрийн үе шат, хүрэх үр дүн

Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь тайлант онд хэрэгжүүлсэн төсөл хөтөлбөр байхгүй байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана" гэж заасны дагуу Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Р.Аюуш гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер М.Бат-Амгалан, дарга, тэргүүлэх аудитор М.Батсуурь нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2023 оны 01 дүгээр сарын 17-ны өдрийн 07 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн үе шатанд материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаар тооцож 2,090.2 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагатай гэж үзсэн. Гүйцэтгэлийн үе шатанд 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 254,860.4 мянган төгрөгийн 1 хувь буюу 2,548.6 мянган төгрөгөөс 80 хувиар тооцож 2,038.9 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь хуульд хамаарах зүйл заалтын хүрээнд биет горим сорилыг хэрэгжүүлсэн. /АБ-4/

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.3 дахь заалтад “сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх”, Засгийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолын 1.5 дахь хэсэгт “Салбарын хэмжээнд хийх сургалт, семинар, хурал зөвлөгөөн болон газар дээрх хяналт-шалгалт зэргийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөн зэрэг арга хэмжээний болон дотоод албан томилолтын зардлыг хэмнэх” гэж заасныг зөрчин сургалт зохион байгуулахтай холбогдуулан цайны материалын зардалд 1,092.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд оруулбал зохих 151 мэдээллээс байршуулах хугацаа болоогүй 2, хугацаандаа оруулсан 148, хугацаа хоцроон 1 мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудсанд байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилт

Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.5 дахь хэсэгт “Татвар төлөгч борлуулалт хийх тухай бүрд хэрэглэгчийн системээс дахин давтагдашгүй дугаар бүхий төлбөрийн баримтыг хэвлэж өгөх, эсхүл цахимаар илгээх үүрэгтэй” гэж заасан байна.

Тайлант онд Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийг 28.5 дахь хэсгийг бүрэн хэрэгжүүлэн ажиллаагүй нь нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайланд завсрын аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар Төрийн албаны тухай хууль, холбогдох дүрэм, журмыг хэрэгжүүлэн ажиллах зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

Хүснэгт 4 Зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт					
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	1	0.00	1	0.00	100%
Нийт дүн					

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Стандарт хэмжил зүйн газар нь авто машингүй учраас албан ажилдаа бусад байгууллага, хувь хүний авто машин ашигладаг тул дараагийн аудитаар тээвэр шатахууны зардал, томилолтын зардлыг анхаарах.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,092.4 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс аудитын явцад 5,000.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 1,092.4 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага өглөө.

Үүнд: Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс 2022 оны 9 дүгээр сарын 09-ний өдөр барилгын зураг төсвийн урьдчилгаа 5,000.0 мянган төгрөгийг “Түшээ” ХХК руу шилжүүлсэн байна. Цаашид конторын барилгын асуудлыг Засгийн газраас шийдвэрлэхээр болсон учраас энэхүү зураг төсөв хэрэглэгдэхгүй тул тайланд авлагаар залруулга хийлгэлээ.

5.2 Албан шаардлага

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.3 дахь заалтад “сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх”, Засгийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолын 1.5 дахь хэсэгт “Салбарын хэмжээнд хийх сургалт, семинар, хурал зөвлөгөөн болон газар дээрх хяналт-шалгалт зэргийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөн зэрэг арга хэмжээний болон дотоод албан томилолтын зардлыг хэмнэх” гэж заасныг зөрчин нь сургалт зохион байгуулахтай холбогдуулан цайны материалын зардалд 1,092.4 мянган төгрөгийг зарцуулсанд зөрчлийг давтан гаргахгүй байхыг албан шаардлага болголоо.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Конторын зураг төсвийн үнийг цаашид хэрэглэхгүй болсон тул буцааж авахаар авлагаар тусгуулав.	1	5,000.0					1	5,000.0				
Дүн	1	5,000.0					1	5,000.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Төрийн хэмнэлтийн хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй	1	1,092.4	0.00	0.00	1	1,092.4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Дүн	1	1,092.4	0.00	0.00	1	1,092.4	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

АУДИТЫН ТАЙЛАНГ

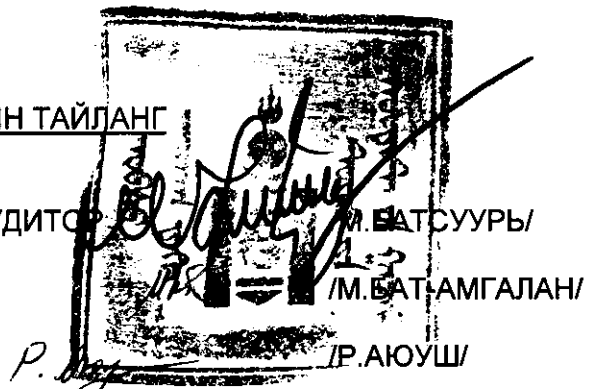
ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

БЭЛТГЭСЭН:

АУДИТОР

2022 оны 02 сарын 14-ны өдөр

УВС АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 сарын 14 өдөр

Дугаар 01/02/20230457
УВА-2023/53/НА-СТА-ТЦЗ

Улаангом

ЗӨРЧИЛ АРИЛГАХ ТУХАЙ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн Стандарт, хэмжил зүйн хэлтсийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь сургалт зохион байгуулахтай холбогдуулан 7 удаагийн гүйлгээгээр 1,092,350 төгрөгийг цайны материалын зардалд гаргасан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулна", 39.1.3 "Хуульд нийцээгүй шийдвэр гаргах", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.3 дахь заалтад "Сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөнийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, бичиг хэрэг, тээвэр шатахуун, дотоод албан томилолт болон холбогдох бусад зардлыг хэмнэх", Засгийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолын 1.5 дахь хэсэгт "Салбарын хэмжээнд хийх сургалт, семинар, хурал зөвлөгөөн болон газар дээрх хяналт-шалгалт зэргийг цахим хэлбэрээр зохион байгуулж, сургалт, семинар, хурал, зөвлөгөөн зэрэг арга хэмжээний болон дотоод албан томилолтын зардлыг хэмнэх" гэж заасныг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

Иймд Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох журам"-ын 4.2.1.11-д "Хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал", гэж заасныг тус тус үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, Засгийн газрын 2021 оны 02 дугаар сарын 17-ны өдрийн 43 дугаар тогтоолыг мөрдөн ажиллаж, биелэлтийг 2023 оны 3 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Увс аймаг дахь Төрийн аудитын газар² т ирүүлэх.

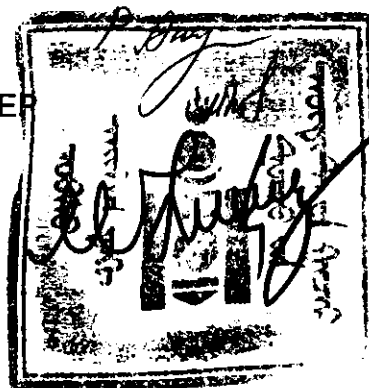
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн дарга Г.Ууганбаяр, нягтлан бодогч Ц.Батзул нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТОР

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Р.АЮУШ

М.БАТ-АМГАЛАН

М.БАТСУУРЬ